

Kommunikation mellan djurskyddsinspektörer och djurägare

*Communication between animal welfare inspectors
and animal owners*

Malin Hartvigsson

Sveriges Lantbruksuniversitet
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Etologi och Djurskyddsprogrammet

Skara 2009

Studentarbete 267

*Swedish University of Agricultural Sciences
Department of Animal Environment and Health
Ethology and Animal Welfare programme*

Student report 267

ISSN 1652-280267

Kommunikation mellan djurskyddsinspektörer och djurägare

Communication between animal welfare inspectors and animal owners

Malin Hartvigsson

Examensarbete, 15 hp, Etologi- och Djurskyddsprogrammet

Handledare: Lotta Berg

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	4
Sammanfattning	6
Summary	7
1. Inledning.....	7
1.2 Bakgrund	8
1.2.1. Kontroll av djurskydd.....	6
1.2.1.1. Djurskyddskontroll.....	6
1.2.1.2. lagar som gäller för inspektioner.....	7
1.3 Syfte och frågeställningar.....	9
1.4 Felkällor	10
1.5	
Tillsyn.....	10
1.5.1. Regionalt.....	9
1.5.2. Centralt.....	9
1.5.3. Veterinär.....	9
1.5.4. Polis.....	9
1.5.5. Djurskyddsinspektör.....	9
1.6. Avgifter.....	10
2. Material och metoder	12
2.1. Enkätundersökning.....	12
2.2. Intervjuer med djurskyddsinspektörer.....	12
2.3. Skillnader mellan två examensarbeten.....	12
2.4. Forskning.....	12
3. Resultat.....	13
3.1 Enkätundersökning.....	13
3.1.1. Uppgifter om djurägarna.....	12
3.1.2. Hur djurägarna ser på djurskyddsinspektören och kontrollarbetet.....	12
3.1.3. Frågor angående besöket.....	13
3.2 Intervjuer med inspektörerna	16
3.3. Skillnader mellan mitt och Staffans Anderssons arbete.....	17
4. Diskussion	19
4.1. Undersökningskvalitet.....	19
4.2. Djurslag	19
4.3. Djurskyddstillsynen.....	19
4.4. Avgifter	20
4.5. Lagstiftningen.....	20
4.6. Djurskyddsinspektörerna.....	21
5. Slutsatser	22
5.1 Vilken syn har djurägare på djurskyddsinspektioner?	22
5.2 Har de som fått anmärkningar på sin djurhållning sämre uppfattning av inspektörerna?	22
5.3. Har djurägarna någon koll på djurskyddslagstiftningen och i så fall vilken syn har djurägarna på djurskyddslagstiftningen?.....	22

5.4. Om djurägaren inte känner till djurskyddslagstiftningen har då djurägaren sämre djurhållning med fler avvikelser vid en kontroll?	22
5.5. Är djurägaren mer missnöjd om det är en oanmäld kontroll? Att inspektören inte har hört av sig till djurägaren innan de åker ut?	22
5.6. Hur fungerar myndighetsutövningen nu när länsstyrelsen har tagit över? Hur uppfattar djurskyddsinspektörerna flytten?	23
5.7. Slutsats av arbetet.....	22
6. Tack.....	22
7. Referenser.....	24
Bilaga 1	26
Bilaga 2	33
Bilaga 3	34

Sammanfattning

Djurskydd är alltid ett aktuellt ämne för diskussion. Sverige har som EU-land (Europeiska Unionen) en skyldighet att se till så att landet sköter sin djurskyddskontroll. Det är nämligen i EU de grundläggande bestämmelserna antas för hur djurskyddet ska se ut för produktionsdjur. Den första januari 2009 flyttade djurskyddet från kommunerna till landets 21 länsstyrelser. Detta bland annat för att revisionen som utfördes från EU av FVO (Food and Veterinary Office) 2003 hittade brister i det svenska systemet. Sverige klarade inte av att samordna och kontrollera så att djurskyddet var tillfredsställande över hela landet.

Syftet med detta examensarbete är att få en bättre koll på hur djurskyddsarbetet fungerar i Halland och i Sverige. Hur tycker djurskyddsinspektörerna att det fungerar att jobba på länsstyrelsen och vad har djurägarna för åsikter om djurskyddskontrollen och lagstiftningen?

Djurskyddsinspektörerna som jobbar i Halland tyckte att det är bra att djurskyddet har flyttat då det förhoppningsvis kommer ge en bättre och jämnare tillsyn. Tidigare skiljde det mycket mellan kommunerna vad gäller hur mycket tillsyn som verkligen genomfördes.

Av djurägarna som svarade på enkäten var det mindre än hälften som hade varit i kontakt med djurskyddslagstiftningen innan besöket av djurskyddsinspektören. Hälften av alla djurägarna tyckte att lagstiftningen inte var tillräckligt konkret och svår att förstå sig på och att det gav mycket utrymme för inspektörerna själva att bestämma.

Som det ser ut är djurägarna bara lite mer missnöjda med djurskyddsinspektörerna om det har varit en kontroll på deras djurhållning för att det har kommit in en anmälan mot djurhållning eller om det har påvisats brister med djurhållningen. Över lag har inspektörerna gjort ett bra jobb enligt svaren på enkäten.

Summary

This paper discusses animal welfare, and Sweden, as an EU member state, has a responsibility to ensure that official animal welfare inspections are carried out in accordance with community regulations. The first of January 2009, the welfare moved from the municipalities in to the 21 county administrative boards. This restructuring was made due to the deficiencies that the audit conducted by the EU of the FVO (Food and Veterinary Office) 2003 found in the Swedish system. Sweden failed in coordination and inspection to ensure animal welfare.

The aim of this examination paper is to shed light on animal welfare work operated in the county of Halland and in Sweden in general. The paper focuses on a few questions. What is animal welfare inspectors' opinion about the reconstruction and their work at the county administrative board, and what are the inspectors' views on animal control inspections and legislation?

Animal welfare inspectors who work in Halland think that it is good that the animal welfare control has been moved to the county administrative board because this will hopefully provide a better and more balanced overview of animal welfare in the entire country. Before, the amount of supervision that was actually implemented differed very much from one municipality to another.

Of the animal owners who responded to the survey, it was less than half who had been in contact with the animal welfare legislation before they were visited by the animal welfare inspector. Half of all animal owners thought that the legislation is not sufficiently specific, and that it is difficult to understand. Moreover, animal owners thought that the legislation gave much space to the inspectors themselves to decide the outcome.

The investigation shows that animal owners that have had an inspection on their animals' condition and welfare, because of a complaint against them, are a little bit more dissatisfied with the animal welfare inspectors. It is the same if non-compliance / violation of the legislation has been demonstrated in their animal husbandry. However, generally the inspectors have done a good job according to the responses to the survey.

1. Inledning

1.2 Bakgrund

1.2.1. Kontroll av djurskydd

1.2.1.1 Djurskyddskontroll

En uppfattning som figurerar i samhället om djurskyddskontroller är att de ska göra det svårt för djurägarna, samtidigt som djurplågeri inte ska tillåtas och att man ska vara snabb och hård i vanvårdsfall. Stämmer detta och hur ser det egentligen ut med kommunikationen mellan djurägare och inspektörer? En inspektion kanske ska vara mer som en hjälp för djurägarna så att de vet att de gör ett bra jobb eller inte? Djurägarnas okunnighet om varför inspektioner sker kan vara ett problem. Vanliga djurägare med sällskapsdjur vet ofta inte vad en inspektion går ut på, om man jämför med bönder som är mer vana vid inspektioner då de ska ha kontroller av både djurskydd och annat, t.ex. miljölagstiftningen och EU-stöd, med jämna mellanrum.

Djurskyddsinspektörer har olika kunskaper och olika erfarenheter, olika social kompetens och olika attityder. Detta är också en viktig del i arbetet att kunna ta människor och att själv som inspektör klara av den psykiska påfrestningen som det kan innebära att jobba med människor under en stor press och med djur som far illa.

Ansvar för djurskyddet har genom åren flyttats mellan olika myndigheter, både centralt och vad gäller den operativa kontrollen. Det bakomliggande resonemanget kring varför djurskyddet har flyttats och varför det nu blev länsstyrelsen som fått ta över ansvaret från kommunerna finns i propositionen (2007/08:63) "Djurskyddskontroll m.m. i statlig regi" (1) från Jordbruksdepartementet. Där beskrivs att Sverige idag har svårt att garantera att EGs regelverk om offentlig kontroll efterlevs på djurskyddsområdet sedan de gemensamma bestämmelserna om hur offentlig kontroll inom livsmedelskedjan ska utföras inom EU trädde i kraft 2004. Att **vi** bättre ska kunna styra, samordna och följa upp kontrollen är en viktig del i de bestämmelserna. Som grund till den har **vi** bland annat tittat på vad FVO-inspektionerna (Food and Veterinary Office) har kommit fram till när de har besökt Sverige (8).

I Sverige utför Jordbruksverket revisioner av länsstyrelserna enligt Statens jordbruksverks föreskrifter om offentlig djurskyddskontroll (SJVFS 2008:67) 8 § Saknr L44 (2) för att se att de sköter sig och i sin tur kontrollerar EU att Jordbruksverket uppfyller sina åtaganden som central svensk myndighet för djurskyddet. Det är det så kallade FVO-kontoret (Food and Veterinary Office) som genomför kontrollerna. Det är EUs kontor för livsmedels- och veterinärfrågor, som har sitt huvudkontor i Irland, som har till uppgift att arbeta för effektiva kontrollsystem (livsmedel, djurhälsa, djurskydd och växthälsa). De ska kontrollera att EU-bestämmelserna om livsmedelsäkerhet och livsmedelkvalitet, veterinärlagstiftning och växtskyddsregler följs inom EU och i 3:e land inför export till EU. Allt detta genom att kontrollera hur medlemsländerna sköter kontrollen inom berörda områden. De besöker medlemsländerna enligt ett bestämt schema som är riskbaserat. Det är alltid två inspektörer och oftast även en nationell expert samt tolkar som reser runt i landet, och en standardinspektion tar ca fem dagar. Under besöket besöker inspektörerna både gårdar, länsstyrelser och Jordbruksverket (14, 15, 16). Efter inspektionen

skrivs en officiell rapport som kan läsas av alla på FVOs hemsida (13). Sverige fick senast en revision på djurskyddsområdet våren 2007, då handlade det främst om grisar och värphöns (8). Ingen specifik djurskyddsrevision från FVO i Sverige är planerad för i år, men däremot kan den allmänna revision som är planerad även i vissa delar omfatta djurskyddsfrågor, bland annat mot bakgrund av att den offentliga kontrollen nyligen omorganiserats (12).

1.2.1.2. Lagarna som gäller för inspektioner.

Det är i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 882/2004 (1) som de grundläggande bestämmelserna ser ut för hur medlemsländerna ska sköta djurskyddskontrollen. Det är bara produktionsdjuren som regleras i EU. Alla husdjur får varje medlemsland ha egna bestämmelser och regler för. I Statens jordbruksverks föreskrifter om offentlig djurskyddskontroll, SJVFS 2008:67 (2), talas det om hur den ansvariga myndigheten, det vill säga Länsstyrelsen, ska arbeta för ett gott djurskydd i landet. Kontrollmyndigheten ska jobba riskbaserat genom att göra prioriteringar av kontrollobjekten. Myndigheten ska också jobba med tillståndspliktig verksamhet enligt 16 § djurskyddslagen SFS 1988:534 (3) och enligt 37 § djurskyddsförordningen SFS 1988:539 (4) ska även byggnader för djur för offentlig förevisning godkännas innan de tas i bruk.

1.3 Syfte och frågeställningar

Syftet med detta examensarbetet är att få en bättre koll på hur den svenska djurskyddskontrollen fungerar, sett ur djurägarnas perspektiv. Vad vet djurägare om djurskyddskontrollen och djurskyddslagstiftningen? Vad tycker egentligen djurägarna och har uppfattningen någonting att göra om de har haft en befogad anmälan på sig eller inte? Med hjälp av en enkätstudie vill jag kunna få svar på mina frågor.

Frågeställningar:

- Vilken syn har djurägare på djurskyddsinspektioner?
- Har de som fått anmärkningar på sin djurhållning sämre uppfattning av inspektörerna?
- Har djurägarna någon koll på djurskyddslagstiftningen och i så fall vilken syn har djurägarna på djurskyddslagstiftningen?
- Om djurägaren inte känner till djurskyddslagstiftningen har då djurägaren sämre djurhållning med fler avvikelser vid en kontroll?
- Är djurägaren mer missnöjd om det är en oanmäld kontroll? Att inspektören inte har hört av sig till djurägaren innan de åker ut?
- Hur fungerar myndighetsutövningen nu när länsstyrelsen har tagit över? Hur uppfattar djurskyddsinspektörerna flytten?

1.4 Felkällor

Djurägarna kan vara mer negativa i svaren på enkäten om de har fått brister i sin djurhållning påtalade vid inspektionen. Frågorna i enkäten kan också ha missuppfattats. När jag skickade ut enkäterna hamnade fem brev hos djurägare som inte hade haft något uppföljande besök på anmälan mot dem. De fick ett ursäktande brev dagen efter.

Mellan den 1 januari och den 15 mars hade djurskyddsinspektörerna varit ute på ca 40 inspektioner efter anmälningar. De hade fått in fler anmälningar från allmänheten men inte hunnit åka ut på fler. Därför är det ett litet underlag att räkna på och svarsfrekvensen ligger på 38,5%, vilket är relativt lågt.

En del av dem som inte svarade på enkäten och jag skulle ringa till hittade jag inte telefonnummer till. Det kan till exempel bero på att de har dolt telefonnummer.

1.5 Tillsyn

1.5.1. Regionalt

I Sverige är det länsstyrelserna som har det övergripande och operativa kontrollansvaret för djurskyddslagstiftningen. Det är alltså länsstyrelserna som har hand om djurskyddskontrollen ute i samhället (6).

1.5.2. Centralt

Jordbruksverket är central myndighet för djurskyddsförfattningarna. I uppdraget ingår att samordna och vägleda länsstyrelsernas djurskyddsarbete. De utför revisioner av länsstyrelsen för att kontrollera att dessa uppfyller sina arbetsuppgifter (7).

1.5.3. Veterinär

Veterinärer har en skyldighet att anmäla till länsstyrelsen om det finns anledning att misstänka att djur far illa och inte sköts korrekt enligt djurskyddslagstiftningen (9).

1.5.4. Polis

Enligt djurskyddslagen (SFS 1988:534) 27 a § ska polisen hjälpa djurskyddsinspektören så att denne kan utöva sin kontroll av objektet eller verkställa ett beslut som har meddelats med stöd av lagen. Enligt samma lag 30 § kan en polisman omedelbart avliva ett mycket sjukt eller skadat djur. Enligt 32 § kan polisen omedelbart omhänderta djur som utsätts för lidande om det ser utsiktslöst att felet avhjälpas, om ägaren inte kan påträffas eller om det är det enda rätta ur djurskyddssynpunkt. Polismyndigheten ska meddela länsstyrelsen som ska utreda om det ska fortsätta gälla. Alla omhändertaganden sker genom polisens omsorg. Det är också polisen som får sälja, överlåta eller avliva djuren när länsstyrelsen har beslutat ödet för djuren enligt 34 §. Polisen får ta ut en avgift av djurägaren för vad djuret har kostat under ärendets gång enligt 35 § (3).

1.5.5. Djurskyddsinspektör

Enligt djurskyddslagen (SFS 1988:534) 24 § ska Sverige ha tillräckligt med djurskyddsutbildad personal så att myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt (3). Enligt EGs kontrollförordning om offentlig kontroll, nr 882/2004, ska inspektörerna ha lämplig utbildning och kompetens och hålla sig uppdaterade på sitt kompetensområde exempelvis genom

vidareutbildning. Inspektörerna ska även kunna samarbeta över kompetensområdena (11). Personalen ska ha en god kunskap om djurskyddslagstiftningen och kunna bedöma eventuella brister av djurskyddslagstiftningen enligt Statens jordbruksverks föreskrifter om offentlig djurskyddskontroll ([SJVFS 2008:67](#)) 10 § (2).

1.6 Avgifter

Avgiftssystemet för djurskyddskontrollen har ändrats sedan länsstyrelsen tog över. Tidigare styrde varje kommun själv över hur de finansierade sin djurskyddskontroll. Nu finns det mer uppstramade regler, och regeringen har beslutat att djurskyddskontroller i primärproduktionen ska vara avgiftsfria. I Jordbruksverkets föreskrifter om offentlig djurskyddskontroll ([SJVFS 2008:67](#)) 16-22 §§ kan man läsa att ett kontrollobjekt ska betala en kontrollavgift för en extra kontroll. Detta betyder också att de som får en befogad anmälan på sin djurhållning ska betala för kontrollen. Timkostnaden är 520 kr/timme och en bilavgift på 3,50 kr/km tas ut. Skulle veterinär behöva tillkallas eller några prover tas ska det också debiteras (2).

2. Material och metoder

2.1. Enkätundersökning

En enkätstudie ligger som grund i arbetet (se bilaga 1). Alla som har fått en anmälan på sin djurhållning i Halland under perioden 1 januari till 15 mars och som har fått en uppföljande kontroll har fått en enkät utskickad till sig. I enkäten har de besvarat frågor angående besöket och mötet med djurskyddsinspektören men även hur de allmänt uppfattar djurskyddet i Sverige. Om de inte hade skickat tillbaka enkäten inom tidsramen som stod på medföljande brev (se bilaga 2) följde ett uppföljande påminnelsebrev (se bilaga 3) och om de inte svarade följde ett telefonsamtal med möjlighet att svara på enkäten muntligt. Alla deltagare är anonyma och nämns inte i arbetet. Svaren på enkäten utvärderades och jämfördes med en undersökning från 2005, Djurägare inom lantbruket – deras syn på djurskyddstillsyn som Staffan Andersson från Umeå universitet gjorde som examensarbete (5). Enkäterna skickades ut oavsätt hur många djur eller av vilken art djurägarna hade. Det spelar heller ingen roll om de har fått en uppföljning på besöket eller ej eller om anmälan var befogad.

2.2. Intervjuer med djurskyddsinspektörer

Djurskyddshandläggarna intervjuades om hur de tycker att deras arbete fungerar på länsstyrelsen i Halland. Vad är det som har varit bra och dåligt med flytten från kommunerna till länsstyrelsen. I media har man fått uppfattningen att det har varit många som har varit negativa till flytten. Stämmer det med vad inspektörerna i Halland tycker. Finns det något som skulle kunna göra arbetet lättare? Vad har inspektörerna för utbildning och bakgrund och hur länge har de arbetat inom yrket?

2.3. Skillnader mellan två examensarbeten

Resultatet i min enkätundersökning kommer att jämföras med resultatet i Staffan Anderssons examensarbete, Djurägare inom lantbruket - deras syn på djurskyddstillsyn (5). Där skickades enkäter ut till djurägare som hade produktionsdjur i hela Sverige.

2.4. Forskning

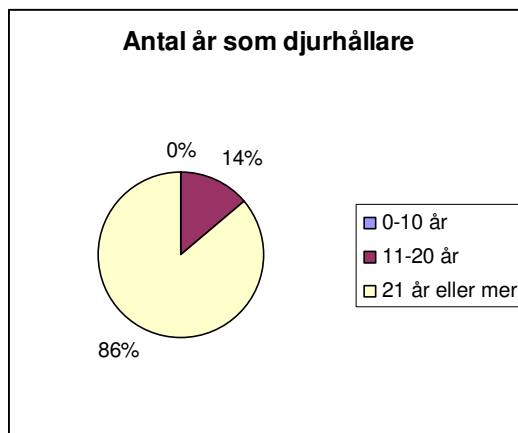
Jag har sökt efter forskning på området, men har inte kunnat hitta något som rör detta område. Jag har även varit i kontakt med personer som jobbar inom området om de har kommit i kontakt med någon forskning utan resultat. Jag letade efter forskning som tittat på effekterna av djurskyddskontroll eller om kontakterna mellan inspektörer och djurhållare.

3. Resultat

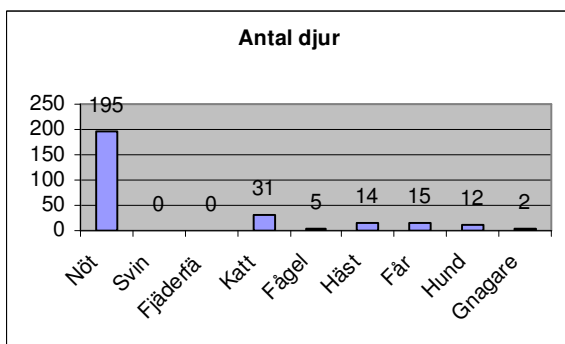
3.1 Enkätundersökning

3.1.1 Uppgifter om djurägarna

Svarsfrekvensen för enkäten låg på 31% efter att tiden hade gått ut för inlämning. Jag började då ringa runt till djurägarna men många ville inte vara delaktiga i enkäten så det var bara ytterligare två djurägare som svarade. Svarsfrekvensen slutade på 38,5 %. En överhängande del av dem som hade fått en anonym anmälan på sig hade haft djur i över 20 år, vilket man kan se i figur 1.

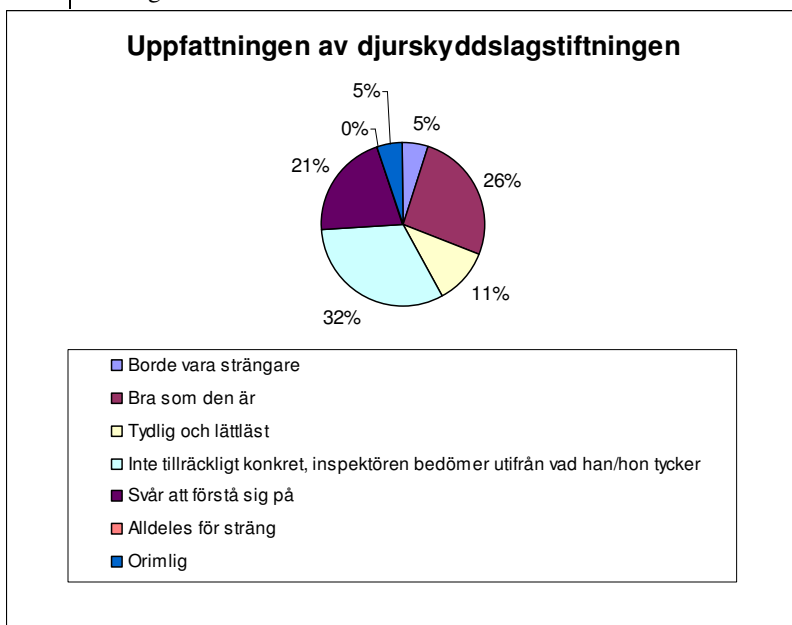
Figur 1.

Figur 2

Det djurslag som var vanligast som föremål för inspektion var katt men om man ser till antalet djur var nötkreatur överrepresenterade (figur 2). De nötkreaturer som fanns med hade många djur så det var inte så många olika besättningar som med de andra djuren. Mindre vanliga djur var svin, fjäderfä och gnagare. Ungefär hälften av djurägarna bedrev närings-verksamhet med djuren i verksamheten och hälften hade privat djurhållning.

Figur 3

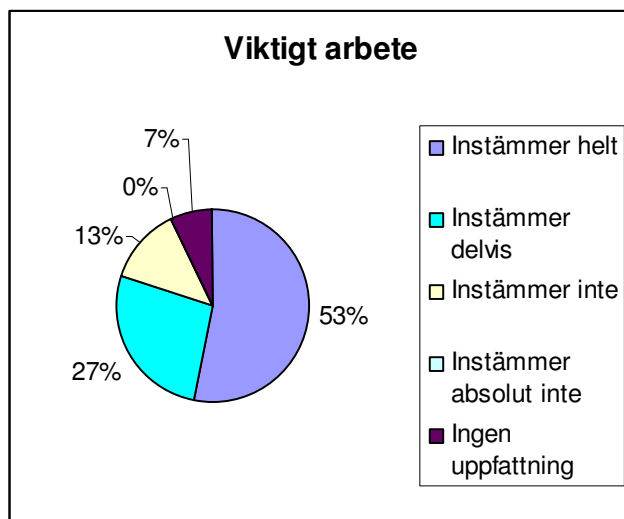

Antal djurägare som hade läst djurskyddslagstiftningen om sitt djurslag var 21%, mot 79% som inte hade varit i kontakt med lagstiftningen innan besöket. Alla djurägare hade svarat på vilken uppfattning de hade om lagstiftningen (figur 3). Jag antar att de djurägarna som inte varit i kontakt med lagstiftningen innan besöket har varit det efter. Djurägarna uppfattade lagstiftningen lite olika. Några tyckte att lagstiftningen är bra som den är och en tyckte att den kunde

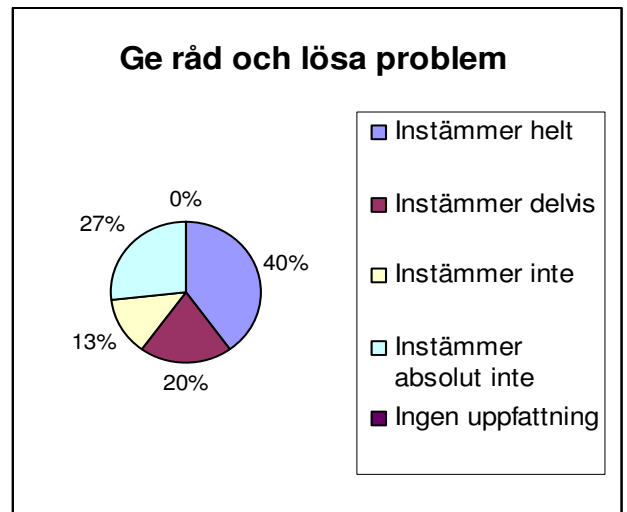
vara strängare. I motsats till det tyckte en djurägare att lagstiftningen var helt orimlig och många tycker att den är svår att förstå och inte tillräckligt konkret och att djurskyddsinspektören själv bedömer efter vad hon/han tycker. Utav de 21 % som hade läst lagstiftningen hade 75 % brister i sin djurhållning. Av deltagarna som inte hade läst föreskrifterna hade hela 91 % brister i sin djurhållning.

3.1.2. Hur djurägarna ser på djurskyddsinspektören och kontrollarbetet

Enligt svaren på enkäten tyckte en majoritet av djurägarna att djurskyddsinspektörerna utför ett viktigt arbete (figur 4). När det gäller att vara bra på att ge råd och lösa problem med djurägarna var det mer spridda svar (figur 5). Några tyckte de var mycket bra eller delvis bra på att lösa problemen medan andra tyckte att de absolut inte var bra på att lösa problem.

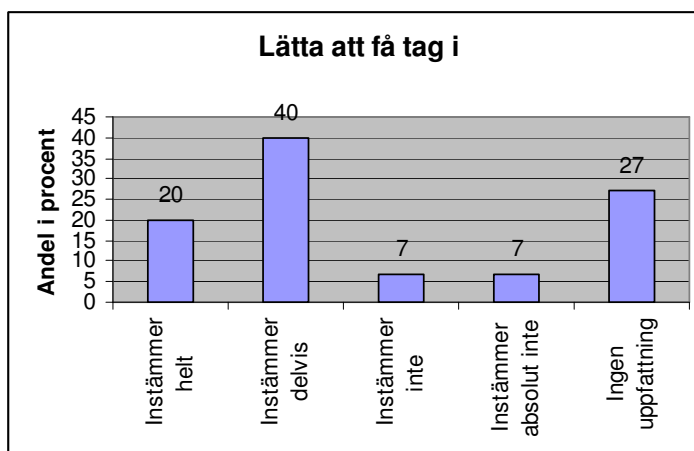

Figur 4

Figur 5

Enligt 53 % av djurägarna har djurskyddsinspektörerna bra juridiska kunskaper och 73 % tyckte att de på ett bra eller delvis bra sätt kunde förklara innebörden av sitt arbete.

Figur 6

Däremot kan inspektörerna vara lite jobbiga att få tag på ibland då de inte alltid svarar i telefonen, men oftast går det bra (figur 6). De djurägare som har svarat på frågorna har väldigt olika uppfattning om hur bra inspektörerna kan djurhållning och djurskötsel och hur de hanterar konflikter.

Många tyckte att de bedömer utefter vad de själva tycker och inte efter lagstiftningen samtidigt som djurägarna tycker att de går för mycket på vad som står i lagen istället för att se till djurets bästa.

På frågan vad djurägarna värdesätter mest hos djurskyddsinspektören var det också väldigt skilda svar men en genomräkning där jag undersökte vilken siffra som var överrepresenterad fann jag följande svar (1 är bäst):

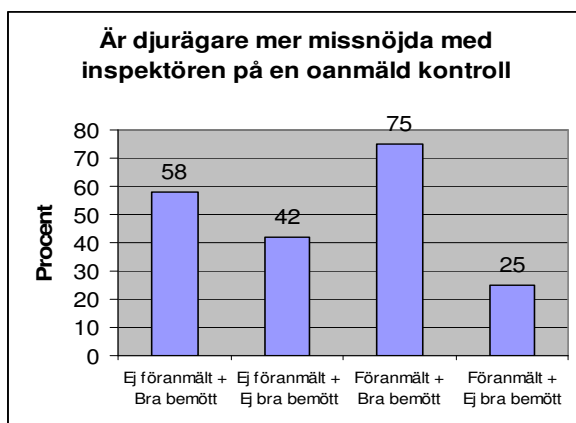
- 1   Kunskaper om djurskötsel
- 2   Trevligt bemötande
- 3   Att de ger upplysningar och råd till djurägare så att problem kan lösas
- 4   Att de ger klar och tydlig information om vad som gäller vid besöket
- 5   Kunskaper om djurskyddslagsstiftningen
- 6   Att de ger ett kompetent intryck (t.ex. rätt och ren klädsel, visar legitimation)

Andra egenskaper som var önskvärda hos en djurskyddsinspektör var att de skulle ha kännedom om personen de ska besöka, och ha sunt förnuft.

En övervägande del av djurägarna tycker att de kan få tag i den information som de velat ha om sin djurhållning genom kontakt med djurskyddsinspektörerna. Några tycker att det skulle vara mer lättnavigerat på internet och att det skulle förtydligas mer när lagar ändras eller förnyas. Ett besök av djurskyddsinspektörerna vid en anmälan behöver inte djurägaren betala om det inte är befogat. Det är några djurägare som tyckte att det är bra men majoriteten tycker att all kontroll ska vara skattefinansierad. En djurägare skrev att om det inte är en befogad anmälan och den som anmäler bara vill "jävlas" skulle anmälaren betala besöket.

På frågan vad man kan göra för att förbättra tillsynen av djuren i Sverige var det svårt att få fram något bra svar. Det man kan säga är att alla förslagen på fråga tio var viktiga. Många tyckte att man skulle utbilda inspektörerna mer och att man på ett bättre sätt skulle få inspektörerna att bedöma mer jämnt över landet. Djurägarna ville också få information om lagstiftningen och kontrollarbetet i tidningar. Många tyckte också att man skulle försöka få till en bättre kontakt mellan djurägare och inspektörer. De som hade lantbruksdjur har tyckt att det skulle fungera bättre med mer egenkontrollprogram.

3.1.3. Frågor angående besöket av djurskyddsinspektören

Besöken var övervägande oanmälda till djurägaren. Drygt hälften hade haft besök innan det här tillfället och det var både rutinkontroller och tidigare anmälan mot dem. Som man kan se i figur 7 har mer än hälften av dem som har haft en oanmäld kontroll känt sig väl bemött av inspektören.

Figur 7

Djurägarna har beskrivit mötena med djurskyddsinspektörerna och de flesta känner sig väl bemötta av inspektören även om det är en del tycker sig blivit bemött snorkigt och med regelboken i högsta hugg.

Informationen vid besöket har ofta innehållit vad som har varit bra och dåligt och vilka brister som ska rättas till. Alla utom en hade fått reda på bristerna direkt vid kontrollen. 64 % av djurägarna som hade haft brister på sin djurhållning tyckte att de hade blivit bra bemötta, och 36 % var inte nöjda med bemötandet. Djurägarna var överens om att djurskyddsinspektörerna har de kunskaper som behövs för att genomföra kontroller, men tyckte att de inte ska leka veterinärer och att de skulle ha mer information innan de kommer till kontrollen. 59 % av djurägarna höll med om de brister som djurskyddsinspektören påvisade, mot 41 % som inte höll med. Två djurägare hade inga brister vid kontrollen. Hur stora bristerna har varit har inte framkommit i undersökningen

På frågan om länsstyrelsen skulle kunna göra någonting för att underlätta för djurägarna vid en kontroll så ville många att inspektörerna skulle höra av sig en stund innan inspektionen så att de till exempel kunde se till att vara hemma. Det var ingen som hade några ytterligare brister som inte djurskyddsinspektören hade hittat. En majoritet av djurägarna tyckte att besöket var kränkande, några tyckte att det var intrånget på den privata sfären som var kränkande medan andra tyckte att det var den anmälan som förelåg besöket som utgjorde kränkningen.

Övriga synpunkter som kom fram i enkäten är att inspektörerna gör sitt jobb men att de skulle situationsanpassa mer. De har för hårda krav ibland. Många djurägare vill ha reda på vem anmälnaren är. Står djuren inne, vem har då varit inne och kollat i ladugården där de inte har rätt att gå in?

3.2 Intervjuer med inspektörerna

De fem djurskyddsinspektörerna som för tillfället jobbar i Halland har olika bakgrund och olika erfarenheter. De har jobbat i yrket i mellan två och tio år och deras utbildningar skiljer sig åt. En av inspektörerna hade ingen utbildning bakom sig alls men mycket erfarenhet från lantbruket och andra var utbildade miljö- och hälsoskyddsinspektör, husdjursagronom och lantmästare. Många av inspektörerna har läst kurser på SLU i djurskydd och lantbrukets djur.

Inspektörerna var positivt inställda till att djurskyddet har flyttats till länsstyrelsen bland annat för att det har skilt sig med tillsynsbesöken i de olika kommunerna. Några kommuner har haft mycket kontroller och jobbat med djurskyddet medan i andra kommuner har det knappt varit någon kontroll alls och det är någonting som har märkts när länsstyrelsen tog över vid årsskiftet. I Halland har man nu omhändertagit fler djur på tre månader än som vanligtvis gjorts under ett helt år. Detta visar på att djurskyddet har varit eftersatt i vissa kommuner och att det har blivit bättre nu.

En annan fördel är att djurskyddsinspektörerna kan jobba mycket närmre veterinärer, jurister och byggnadskonsulenterna. Detta öppnar upp för bättre samarbete och att man kan dra nytta av varandra vilket ger en kompetenshöjning för hela gruppen.

En av de stora nackdelarna med omorganisationen är att inspektörerna i Halland är underbemannade och därför inte hinner med alla fallen som de skulle vilja. Det ringer dagligen folk och gör anmälningar och man är skyldig att åka ut på alla ärenden. Dessutom ska man göra vanliga rutinkontroller på produktionsgårdarna och det har de inte börjat med ännu. För att djurskyddskontrollen ska fungera behövs det anställas fler inspektörer.

När djurskyddet flyttades över började man använda ett nytt datorprogram, ”Platina”. Det fungerar inte tillfredställande vilket gör att det idag också används andra program. Detta försvårar arbetet för djurskyddsinspektörerna.

3.3. Skillnader mellan mitt och Staffan Anderssons arbete

Staffan Anderssons examensarbete (*Djurägare inom lantbruket -deras syn på djurskyddstillsyn (5)*) var en D-uppsatts och min är en C-uppsatts så Staffans arbete är större och mer omfattande än mitt. Han skickade ut sin enkät till 150 bönder runt om i Sverige och jag till 39 djurägare i Halland. Svarsfrekvensen i våra arbeten låg på ungefär samma nivå, men med tanke på att han hade fler djurägare att skicka ut enkäten till är resultaten från hans arbete mer tillförlitliga.

När det gäller antal år som djurhållare är det samma tendens i båda att fler djurägare har haft djur i tjugo år eller mer. Antal djur och vilken djurart som var vanligast är svår att jämföra då vi har inriktat arbetena på olika håll men jag hade flest nötkreatur och det hade Staffan också. Alla som var med i min enkät hade haft besök av en djurskyddsinspektör ganska nyligen och 47% hade haft besök innan det aktuella besöket. 50% av de som var med i Staffans enkät hade haft kontroller med treårsintervall. I Staffans studie (5) hade åtta av dem som hade haft djur i över 20 år aldrig haft något besök av en inspektör.

I min enkät var det bara 25% som visste att inspektören skulle komma medan det var 72% i Staffans arbete. Detta kan bero på att vi enligt EGs förordningar om livsmedel och offentlig kontroll (1) idag inte ska föränmäla kontroller. I Staffans arbete kan man utläsa att de flesta djurägarna kände sig bra eller mycket bra bemötta av djurskyddsinspektören men det var några som hade blivit dåligt bemötta och det stämmer bra med vad svaren i min undersökning.

När det gäller kunskaperna som en djurskyddsinspektör ska ha för att klara av ett kontrollbesök var det 67% i min undersökning som tyckte att de hade kunskapen som behövdes mot 80% i Staffans undersökning. En kommentar som kom fram i mitt arbete var att de inte skulle leka veterinärer och i Staffans arbete kom det fram att inspektörerna skulle ha lite mer på fötterna när de åker ut genom att först ha gått igenom gamla inspektionsrapporter eller liknande.

93% av djurägarna i min undersökning hade fått reda på bristerna i sin djurhållning mot 82% i Staffans arbete. Vilket djurägarna tyckte var viktigt. En majoritet i båda arbetena

tycker att djurskyddsinspektörerna behövs och gör ett viktigt arbete. När det gäller djurskyddsinspektörens förmåga att hantera konflikter har 27% svarat att de helt eller delvis instämmer att de är bra på att hantera konflikter i mitt arbete och 70% i Staffans. 46% i mitt arbete tyckte inte de var bra på att hantera konflikter. Hälften hade ingen uppfattning i Staffans arbete och 27% i mitt arbete. 66% av djurägarna i mitt arbete tycker att inspektörerna på ett bra eller delvis bra sätt kan ge råd så att problem kan lösas och 75% i Staffans.

Praktiska kunskaper om hur djur ska skötas hos djurskyddsinspektörerna har uppfattats ganska lika i våra arbeten. Hälften av djurhållarna tycker att inspektörerna har bra praktiska kunskaper och hälften tycker att de inte har de praktiska kunskaperna som behövs. Detsamma gäller för kunskaperna om djuren. Frågan om inspektörernas juridiska kunskaper skiljer sig lite. Det är några i båda enkäterna som inte har någon uppfattning om frågan men i min enkät tycker en stor majoritet att inspektörerna har god kunskap medan i Staffans enkät är det hälften som tycker att den är bra och hälften dålig. Djurägarna från min enkät kan ha kommit i större kontakt med de juridiska frågorna då det har varit en anmälan som har legat bakom besöket. Cirka en tredjedel i bådars arbete har ingen uppfattning om djurskyddsinspektörerna bedömer efter vad de själva tycker eller inte. Av de resterande tycker en majoritet att de gör det och det är genomgående i bådars resultat. Djurägarna tycker att det är ganska lätt att få tag i inspektörerna om det skulle behövas.

På frågan om inspektörerna går för mycket på vad som står i lagen och inte istället till djurets bästa är det en majoritet i båda arbetena som håller med, 90 % i Staffans arbete och 70 % i mitt. Vad djurägarna värdesätter mest hos en djurskyddsinspektör har inte förändrats sedan Staffans arbete förutom att trevligt bemötande och att ge upplysningar och råd till djurägare hade bytt plats. I Staffans arbete tyckte 45 % att lagstiftningen var bra som den är. Det är betydligt fler än mina 26 %. Det var många i båda arbetena som tyckte att inspektören själv bedömde mycket för att lagstiftningen inte var tillräckligt konkret. I min undersökning tyckte 21 % att lagstiftningen var svår att förstå sig på men det tyckte bara 5,5 % i Staffans arbete.

Det är svårt att jämföra avgiftssystemet för arbetena då det har skett förändringar i samband med att länsstyrelserna tog över djurskyddsarbetet.

4. Diskussion

4.1. Undersökningskvalitet

Antal djurägare som hade fått en anmälan på sig och där djurskyddsinspektörerna hade varit ute på inspektion i år var inte så många, dessutom svarade inte alla djurägarna på enkäten. Svaren i den här undersökningen bygger därför på ett relativt litet datamaterial. Detta kan innebära att svaren skulle ha blivit annorlunda om man hade haft fler djurägare att kontakta och datamaterialet hade gett en säkrare grund. Ändå är inte mina svar så olika de svaren som Staffan fick i sin undersökning med ett större datamaterial.

4.2. Djurslag

I min undersökning undersökte jag bara anmälningar som hade kommit in till djurskyddsinspektörerna på länsstyrelsen. De djurslag som var överrepresenterat i enkäten var nötkreatur och katt. Att spridningen på djurarterna blev som de blev tror jag beror på att nötkreatur ofta går ute och allmänheten ser dem och anmäler. Detsamma gäller hundar, katter och hästar. Det kan också bero på att vi har många nötkreatur, katter, hundar och hästar i Sverige. Att det inte var med några grisar eller höns i undersökningen kan bero på att det är djur som man inte ser så ofta. De hålls lite avsides eller inne i ladugården där inga utomstående har tillgång. Gnagare är också ett djur som ofta hålls inomhus och som inte så många utanför familjen ser.

4.3. Djurskyddstillsynen

En utav frågeställningarna i arbetet tar upp hur djurägarna ser på djurskyddstillsynen. När man undersöker svaren i enkäten och speciellt fråga 6a tycker djurägarna att inspektörerna helt eller delvis utför ett viktigt arbete. Detta tolkar jag positivt och att de allra flesta tycker att djurskyddsinspektörer behövs i samhället. Även i Staffans arbete kom man fram till samma åsikt (5).

De djurägare som fått reda på att det var en djurskyddsinspektör på väg hem till dem innan de stod på gården har varit lite mer positivt inställda till inspektörerna. 75 % av dem som hade fått en föranmälan var nöjda med bemötandet av inspektören medan bara 58 % av dem som inte fått en föranmälan var nöjda. Detta kan bero på att de som vetat om att inspektören skulle komma har varit mer mentalt förberedda på besöket. Har besöket varit föranmält kan djurägaren även snygga till hos djuren innan inspektionen äger rum. Men om man inte sköter sina djur och de är skitiga så ser man det även om det är nyhalmat då djuren fortfarande är skitiga, så frågan är ifall det verkligen gör någon skillnad ifall besöket är föranmält, så länge det rör sig om kort varsel. Oanmälda inspektioner skedde också när kommunerna hade djurskyddstillsynen men att det idag kanske har blivit mer påtagligt. Det står i EG-förordningarna att inspektioner ska vara oanmälda men detta har också lett till en del problem då djurskyddsinspektören åker ut till djurägaren och denne inte är hemma. Nu behöver också de flesta inspektörerna åka ganska långt då man till exempel i Halland har ett kontor som ligger i Halmstad och det

kan ta två timmar att köra till kontrollobjektet. Kommunerna är inte lika stora och då var problemet inte så stort.

Alla utom två djurägare visade sig vid inspektionen ha brister på djurhållningen men i undersökningen kom det inte fram hur allvarliga bristerna var. 64 % utav de som hade fått anmärkning på brister på sin djurhållning tyckte ändå att de hade fått ett gott bemötande av inspektörerna mot 36 % som inte var nöjda med bemötandet. Detta är en liten majoritet som fortfarande är positiva och det är bra. Djurskyddsinspektörerna måste vara bra på att tala om bristerna med djurhållningen och förklara vad bristerna innebär för djuret på ett bra sätt så att djurägare förstår.

4.4. Avgifter

Avgifterna för djurskyddskontrollen har ändrats sedan länsstyrelsen tog över. Innan skiljde det mycket mellan de olika kommunerna, vilket Staffan tog upp i sitt arbete. Det är bra att det är lagstadgat hur mycket kontrollerna ska kosta och vilka som ska betala, så att det blir lika för alla. Som det är nu blir det de som missköter sina djur och bryter mot lagarna som betalar, vilket jag ser positivt på. Problemet kan dock vara det att de som har problem med sin djurhållning oftast redan har en ansträngd ekonomi. I slutändan har djurägaren kanske inte råd att betala alls och då blir det till slut skattebetalarna som får betala. Staffan diskuterade i sitt arbete att djurägarna skulle betala efter tiden som besöket tog och det är precis så det har blivit. En stor gård där det är ordning och reda kan ta mindre tid att kontrollera än en lite gård där det är problem.

4.5. Lagstiftningen

Lagstiftningen inom djurskyddet i Sverige omfattar både lantbruksdjur som sällskapsdjur (och därtill försöksdjur, cirkusdjur och andra typer av djur som hålls av människan, t.ex. hägnat vilt) vilket jag tycker är bra. Det var bara 21 % av djurägarna i min undersökning som hade läst lagstiftningen och föreskrifterna om sina djurslag. Lagstiftningen skulle nämnas mer i samhället så att fler kommer i kontakt med den. Forskningen går hela tiden framåt och med den ändras också lagstiftningen. Det är många som tror att de sköter sina djur rätt men de gör egentligen fel. Hela 75 % av dem som hade läst föreskrifterna hade brister och av dem som inte hade läst hade 91 % brister. Djurägarna uppfattar lagstiftningen väldigt olika. Alla hade svarat på fråga 5 i enkäten och jag antar att de alla efter kontrollen har kommit i kontakt med lagstiftningen. Många tyckte att djurskyddsinspektören själv bedömde efter vad hon/han själva tycker men detta kan bero på att djurägaren inte hade full koll på lagstiftningen. Förklarade inte djurskyddsinspektören var allt står i lagstiftningen kan djurägaren tro att det är djurskyddsinspektören som själv bedömer. Samtidigt tyckte djurägarna att inspektörerna gick för mycket på vad som står i lagen och inte till djurens bästa. De två svaren talar lite emot varandra, och kan tolkas som att djurhållarna å ena sidan vill ha tydliga regler men å andra sidan vill kunna bryta mot regelverket utan att det gör något.

4.6. Djurskyddsinspektörerna

Djurskyddsinspektörerna i Halland tycker att det är bra att länsstyrelsen har tagit över djurskyddet. Det är positivt att de vill utveckla djurskyddet och jobba mer tillsammans med länsveterinärerna, byggnadskonsulenterna och juristerna. Det som kom fram i propositionen ”Djurskyddskontroll m.m. i statlig regi” 2007/08:63 (1) från Jordbruksdepartementet stämmer med det djurskyddsinspektörerna berättade i intervjun om att det har varit väldigt olika kontrollnivå i de olika kommunerna.

Det är intressant att inspektörerna har så olika bakgrund. Det tror jag är bra då man har olika synvinklar på olika problem man hamnar inför i yrket. Som djurskyddsinspektör kan man hamna inför tuffa och svåra val och man måste klara av yrket rent psykiskt.

|

5. Slutsatser

5.1 Vilken syn har djurägare på djurskyddsinspektioner?

Djurskyddsinspektörerna gör ett viktigt arbete tyckte 80 % av djurägarna. 40 % tyckte att djurägarna var bra på att lösa problem mot 27 % som inte alls tyckte det. 53 % tycker att djurägarna har bra juridiska kunskaper och hela 73 % tycker att de på ett bra sätt kan förklara innebörden av sitt arbete. 70 % tycker att inspektörerna går för mycket på vad som står i lagen och inte vad som är bäst för djuren.

5.2 Har de som fått anmärkningar på sin djurhållning sämre uppfattning av inspektörerna?

64 % av djurägarna som hade fått någon anmärkning på sin djurhållning hade en bra eller delvis bra uppfattning av djurskyddsinspektören, medan 100 % av de som inte fått anmärkning tyckte det.

5.3. Har djurägarna någon koll på djurskyddslagstiftningen och i så fall vilken syn har djurägarna på djurskyddslagstiftningen?

21 % av djurägarna hade läst lagstiftningen innan besöket. 32 % tyckte inte att lagstiftningen var tillräckligt konkret, att djurskyddsinspektören själv bedömer utifrån vad hon/han tycker. 26 % tycker att den är bra som den är och 21 % tyckte att den var svår att förstå sig på. Alla djurägarna hade svarat på vad de tyckte om lagstiftningen och jag antar att de efter besöket har läst lagstiftningen. Annars har de svarat utan att veta helt säkert.

5.4. Om djurägaren inte känner till djurskyddslagstiftningen har då djurägaren sämre djurhållning med fler avvikelser vid en kontroll?

79 % hade inte varit i kontakt med lagstiftningen innan besöket. Utav dem hade 91 % brister i sin djurhållning. Utav de 21 % som hade läst lagstiftningen hade 75 % brister i djurhållningen.

5.5. Är djurägaren mer missnöjd om det är en oanmäld kontroll? Att inspektören inte har hört av sig till djurägaren innan de åker ut?

25 % av besöken var föranmälda. På de föranmälda inspektionerna var 75 % nöjda med bemötandet av inspektören. På de oanmälda inspektionerna var 58 % av djurägarna nöjda med bemötandet mot 42 % som inte var nöjda.

5.6. Hur fungerar myndighetsutövningen nu när länsstyrelsen har tagit över? Hur uppfattar djurskyddsinspektörerna flytten?

Djurskyddsinspektörerna i Halland tycker att flytten är bra men att det är lite rörigt i början. Inspektörerna tror att djurskyddet kommer bli bättre och att inspektionerna kommer bli jämnare fördelat i landet.

5.8. Slutsats av arbetet

Efter att ha genomfört arbetet har jag kommit fram till att djurägare över lag tycker att djurskyddsinspektörer gör ett bra jobb och att de behövs. Jag har fått uppfattningen att djurägarna tycker att inspektioner ska utföras men inte hemma hos dem utan gärna hos andra. Man blir blind för sina egna misstag och tycker att det är okej.

Djurskyddslagstiftningen skulle det vara bra om fler kände till. Jag tror att ett problem är att folk inte vet var de kan hitta lagstiftningen. Hade fler haft koll på lagstiftningen kanske det inte var så många som skulle ha brister i sin djurhållning. Det var bara 21 % av djurägarna i min undersökning som hade läst lagstiftningen och utav dem hade 75 % brister. Djurägarna tyckte också att lagstiftningen var svår att förstå sig på och att den inte var tillräckligt konkret. Detta kan ligga bakom att det var så många som trots att de hade läst lagstiftningen fortfarande hade brister.

Min slutsats är att djurägarna behöver mer information om djurhållning och vad som är rätt och fel, och varför. Forskningen går hela tiden framåt och man får klarhet i problem inom dagens djurhållning. Då får man som djurägare också se framåt. Fler djurägare behöver också komma till insikt när det är dags att upphöra med djurhållningen, när man inte orkar med att sköta djuren längre.

6. Tack

Tack till länsveterinär Gabriella Wass som såg till att jag kunde och fick genomföra mitt arbete på länsstyrelsen i Halland. Tack till djurskyddsinspektörerna Vanja Kinch, Carina Bengtsson, Anna Söder och Christel Condrup som har hjälpt mig komma i kontakt med djurägare som har varit målet för min enkätstudie. Ett stort tack till allihop för synpunkterna som ni gav på frågorna till enkäten som gjorde att den blev så bra genomarbetad innan den skickades ut till djurägarna. Jag vill också tacka alla djurägare som svarade på enkäten.

7. Referenser

1. Prop. 2007/08:63 Djurskyddskontroll m.m. i statlig regi. [online]. Available from: www.regeringen.se/sb/d/9700/a/99919
2. Statens jordbruksverks föreskrifter om offentlig djurskyddskontroll SJVFS 2008:67 Saknr L44 [online]. Available from: <http://www.sjv.se/download/18.78be32b411dd24541d28000522130/2008-067.pdf>
3. Djurskyddslagen SFS 1988:534 Saknr L1 [online]. Available from: http://62.95.69.15/cgi-bin/thw?%24%7BHTML%7D=sfst_lst&%24%7BOOHTML%7D=sfst_dok&%24%7BSNHTML%7D=sfst_err&%24%7BBASE%7D=SFST&%24%7BTRIPSH OW%7D=format%3DTHW&BET=1988%3A534%24
4. Djurskyddsförordningen SFS 1988:539 Saknr L2 [online]. Available from: http://62.95.69.15/cgi-bin/thw?%24%7BHTML%7D=sfst_lst&%24%7BOOHTML%7D=sfst_dok&%24%7BSNHTML%7D=sfst_err&%24%7BBASE%7D=SFST&%24%7BTRIPSH OW%7D=format%3DTHW&BET=1988%3A539%24
5. Umeå Universitet Institutionen för ekologi, miljö- och geovetenskap Examensarbete D20 2004/05 *Djurägare inom lantbruket -deras syn på djurskyddstillsyn-* Av: Staffan Andersson
6. Länsstyrelsen - djurskydd Hemsida [online] Tillgänglig: <http://www.lst.se/lst/sv/amnen/Djurskydd/> [23-04-09]
7. Statens Jordbruksverk – djurskydd [online] Tillgänglig: <http://www.sjv.se/amnesomraden/djurveterinar/djurskydd.4.1ee2ea81117a7a9441800080.html> [2009-04-20]
8. Ett djurskydd i förändring – genom tillämpning av djuromsorgsprogram, likvärdiga och riskbaserade kontroller samt en utvecklad förprovning. [online] Available from: <http://www.sjv.se/download/18.694182f211c99670d3c80007150/Rapport+djursk ddsupdrag+081030.pdf>
9. Förordning med allmän veterinärinstruktion SFS 1971:810 4 § punkt 5, förordning 2008:1052. Saknr C10. [online] Available from: http://62.95.69.15/cgi-bin/thw?%24%7BHTML%7D=sfst_lst&%24%7BOOHTML%7D=sfst_dok&%24%7BSNHTML%7D=sfst_err&%24%7BBASE%7D=SFST&%24%7BTRIPSH OW%7D=format%3DTHW&BET=1971%3A810%24

10. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) Nr 882/2004 Avdelning II, Kapitel II, Artikel 6 [online] Available from:
<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2004R0882:20070101:SV:PDF>
11. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) Nr 882/2004 Avdelning II, Kapitel I, Artikel 3 nr 2. [online] Available from:
<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2004R0882:20070101:SV:PDF>
12. Food and Veterinary Office Programme of Audits and Inspections 2009 Hemsida [online] Tillgänglig:
http://ec.europa.eu/food/fvo/inspectprog/inspect_prog_fvo_2009_en.pdf
13. Country profile of Sweden on food and feed safety, animal health, animal welfare and plant health. European commission, FVO Hemsida [online] Tillgänglig:
http://ec.europa.eu/food/fvo/country_profiles/CP_sweden.pdf
14. The Food and Veterinary Office – Contributions Hemsida [online] Tillgänglig:
http://ec.europa.eu/food/fvo/how_en.htm [2009-05-02]
15. The Food and Veterinary Office – Introduction Hemsida [online] Tillgänglig:
http://ec.europa.eu/food/fvo/index_en.cfm [2009-05-02]
16. The Food and Veterinary Office – Role Hemsida [online] Tillgänglig:
http://ec.europa.eu/food/fvo/what_en.htm [2009-05-02]

Bilaga 1

Enkätundersökning om djurskyddstillsynsarbetet i Hallands län

Välkommen till denna enkät som riktar sig till djurägare i Halland och handlar om djurägares inställning på det tillsynsarbete som länsstyrelsen är skyldiga att utföra.

Först kommer några enkla uppgifter om dig själv.

Fråga 1. Ungefär hur många år har du varit djurhållare/ägare?

- 0-10 år
- 11-20 år
- 21 år eller mer

Fråga 2. Vilket/vilka djurslag har du och antal djur?

Djurslag	Antal	Djurslag	Antal
☐ Nöt	_____	☐ Häst	_____
☐ Svin	_____	☐ Får	_____
☐ Fjäderfä	_____	☐ Hund	_____
☐ Katt	_____	☐ Gnagare	_____
☐ Fågel	_____	☐ Övrigt	_____

Fråga 3. Driver du en verksamhet?

- Näringsverksamhet
- Privat djurhållning

Fråga 4. Har du läst föreskrifterna för ditt djurslag innan besöket?

- Ja
- Nej

Fråga 5. Hur uppfattar du djurskyddslagsstiftningen?

Kryssa för de påståenden du tycker stämmer. Ange gärna egna förslag. Motivera gärna på raderna längst ner.

- Borde vara strängare.
- Bra som den är.
- Tydlig och lättläst.
- Inte tillräckligt konkret, inspektören själv bedömer utifrån vad han/hon tycker.
- Svår att förstå sig på.
- Alldeles för sträng.
- Annat: _____

_____

_____

_____

Motivera: _____
_____
_____
_____
_____

Nu till själva undersökningen av hur du ser på djurskyddsinspektörer och det kontrollarbete de utför. Vad har du fått för uppfattning under besöket med djurskyddsinspektören. Det är mycket viktigt att du svarar på dessa frågor eftersom de kommer att ligga till grund för mitt arbete. Kom ihåg att du är helt anonym.

Fråga 6. Vilken är din allmänna uppfattning om djurskyddsinspektörer?

Kryssa för i vilken grad du instämmer med följande påståenden

a. De gör ett viktigt arbete

- Instämmer helt
- Instämmer delvis
- Instämmer inte
- Instämmer absolut inte
- Ingen uppfattning

b. De kan på ett bra sätt ge råd till djurägare så att problem kan lösas

- Instämmer helt
- Instämmer delvis
- Instämmer inte
- Instämmer absolut inte
- Ingen uppfattning

c. De har bra juridiska kunskaper

- Instämmer helt
- Instämmer delvis
- Instämmer inte
- Instämmer absolut inte
- Ingen uppfattning

d. De är bra på att förklara innebörden av sitt arbete och varför det måste göras

- Instämmer helt
- Instämmer delvis
- Instämmer inte
- Instämmer absolut inte
- Ingen uppfattning

e. De är lätta att få tag i om man vill dem något

- Instämmer helt
- Instämmer delvis
- Instämmer inte
- Instämmer absolut inte
- Ingen uppfattning

f. De är bra på att hantera konflikter

- Instämmer helt
- Instämmer delvis
- Instämmer inte
- Instämmer absolut inte
- Ingen uppfattning

g. De har bra praktiska kunskaper om hur djur ska skötas

- Instämmer helt
- Instämmer delvis
- Instämmer inte
- Instämmer absolut inte
- Ingen uppfattning

h. De har bra grundläggande kunskaper om djur

- Instämmer helt
- Instämmer delvis
- Instämmer inte
- Instämmer absolut inte
- Ingen uppfattning

i. De bedömer helt efter vad de själva tycker och inte efter djurskyddslagstiftningen

- Instämmer helt
- Instämmer delvis
- Instämmer inte
- Instämmer absolut inte
- Ingen uppfattning

j. De går för mycket på vad som står i lagen och ser inte istället till djurens bästa

- Instämmer helt
- Instämmer delvis
- Instämmer inte
- Instämmer absolut inte
- Ingen uppfattning

|

Fråga 7. Vad värdesätter du mest hos en djurskyddsinspektör?

Rangordna 1-6(7), skriv siffran på raden framför påståendet (1 är den egenskap du helst vill se hos en djurskyddsinspektör). Ange gärna egna förslag.

- _____ Kunskaper om djurskyddslagsstiftningen
  - _____ Kunskaper om djurskötsel
  - _____ Trevligt bemötande
  - _____ Att de ger upplysningar och råd till djurägare så att problem kan lösas
  - _____ Att de ger klar och tydlig information om vad som gäller vid besöket
  - _____ Att de ger ett kompetent intryck (t.ex. rätt och ren klädsel, visar legitimation)
  - _____ Annan egenskap, nämligen:
-

Fråga 8. Tycker du att du får den information, upplysning och rådgivning om djurskydd gällande djurhållning i allmänhet och på just din djurhållning av myndigheterna som du behöver?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Om du svarade ja, hur får du denna information, upplysning eller rådgivning?

Om du svarade nej, hur skulle du vilja kunna ta del av informationen?

Fråga 9. Som det är nu betalas en avgift för en befogad anmälan, tycker du det är bra eller tycker du att kontrollerna ska vara helt skattefinansierade?

- Bra
- Dåligt Kontrollen ska vara helt skattefinansierad.

Fråga 10. Hur tror du att man på bästa sätt kan förbättra tillsynen av djur i Sverige?

Rangordna 1-5, skriv siffran på raden framför påståendet (1 är det alternativ som du anser vara viktigast). Ange gärna egna förslag.

- _____ Genom att utbilda djurskyddsinspektörer mer
- _____ Fler djurskyddsinspektörer
- _____ Bättre kontakt mellan djurägare och inspektörer
- _____ Ge mer information till djurägare om djurskyddslagen och tillsynsarbete direkt ute på plats vid kontrollen
- _____ Ge mer information till djurägare om djurskyddslagen och tillsynsarbete i enkel och kortfattad form i t.ex tidningar som "Land – Lantbruk" eller lokaltidning

_____ Att lantbrukare använder sig av LRF:s egentillsynsprogram ”Miljöhousesyn” där djurägaren själv kontrollerar att de lever upp till den svenska djurskyddslagsstiftningen så att det underlättar för inspektören i hans/hennes tillsynsarbete

_____ Försöka få inspektörerna att bedöma lika över hela landet

_____ Få till ett bättre samarbete mellan branschorganisationer (t.ex. LRF eller Kennelklubben) och myndigheter, t.ex. att anordna regelbundna möten med aktuella ämnen

_____ Få till ett bättre samarbete mellan veterinärer och myndigheter

_____ Mer projektinriktad tillsyn (att inspektörerna inriktar sig på t.ex. ett djurslag åt gången och på så sätt blir mer insatta i just den djurhållningsformen)

_____ Annat:

Nu kommer några frågor angående besöket av djurskyddsinspektören.

Fråga 11. Var besöket förannmält?

- Ja
- Nej

Fråga 12. Har det varit någon djurskyddskontrollant och besökt dig innan det nu aktuella besöket?

- Ja
- Nej

Om ja, har det varit en rutin kontroll eller anmälan

Fråga 13. Hur tycker du att du blev bemött av djurskyddsinspektören vid det senaste besöket?

Fråga 14. Vilken information fick du vid besöket?

Fråga 15. Tycker du att djurskyddsinspektören hade de kunskaper som behövdes för kontrollbesöket?

- Ja
- Nej

Fråga 16. Fick du direkt information om eventuella brister som konstaterades vid besöket?

Fråga 17. Finns det något som länsstyrelsen skulle kunna göra för att underlätta för dig i samband med sin tillsyn? *Tänk på vad som kan underlättas för dig före, under och efter inspektionen*

Fråga 18. Har ni delat djurskyddsinspektörens uppfattning om bristerna vid djurhållningen om det upptäcktes några brister vid kontrollen?

- Ja
- Nej
- Inga brister noterades (om inga brister hoppa över fråga 19)

Kommentera

Fråga 19. Fanns det andra brister som ni tyckte fanns men som djurskyddsinspektionen inte anmärkte på?

- Ja
- Nej

Kommentera _____
_____
_____
_____

Fråga 20. Upplevde ni besöket som kränkande?

- Ja
- Nej

Om ja, hur kände ni er kränkt?

- Intrång på den privata sfären
- Att det var en anmälan som förelåg att besöket genomfördes
- Bemötandet av inspektören
- Annat

_____

Övriga synpunkter: _____
_____
_____
_____

*Tack för att du tog dig tid att fylla i denna enkät!
Skicka in enkäten med hjälp av medföljande kuvert **senast den 2 april 2009.***

|

Bilaga 2

Enkätundersökning om kommunernas djurskyddstillsynsarbete

Sedan den 1 januari 2009 har länsstyrelsen tagit över kontrollen av djurskyddet i Sverige från kommunerna. Detta för att tillsynen ska bli bättre och effektivare. Det har skett många undersökningar utifrån vad djurskyddsinspektörerna har för syn på djurskyddet men inte så många av vad djurägarna själva tycker.

Jag heter Malin Hartvigsson och läser det 3-åriga Etologi och djurskyddsprogrammet på Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) i Skara. I mitt examensarbete som omfattar 10 veckor ska jag ta reda på vad djurägare har för uppfattning om djurskyddsinspektörens arbete. Vad får djurägarna för uppfattning av inspektörerna när de kommer ut på kontroll. Den enkät som jag vill att du ska besvara är en del av detta arbete. Enkäten skickas ut till dem som har fått en kontroll efter att någon gjort en anmälan om misstänkta problem med djurhållningen från 1 januari till 15 mars.

Ditt deltagande i undersökningen är naturligtvis frivilligt, men det är viktigt för undersökningens kvalitet att alla som får enkäten besvarar den. När du besvarat enkäten skickar du den senast den **2 april 2009** i det frankerade och adresserade svarskuvertet som jag bifogat, bara att stoppa på brevlådan. På svarskuvertet finns ett nummer som används för att kunna veta vilka som skickat in sina svar så att jag inte sänder påminnelsebrev eller ringer och påminner i onödan. Svaren kommer sen att databehandlas utan identitetsuppgifter, några möjligheter att identifiera just ditt svar finns därför inte.

Kuverten rivs efter inkommet svar så att **du kan garanteras anonymitet i denna enkätundersökning.**

Vid frågor kontakta mig på telefonnummer 073-0343442

eller mail o06maha@stud.slu.se

Tack på förhand för din medverkan!

Bilaga 3

Påminnelsebrev angående enkätundersökning om länsstyrelsens djurskyddstillsynsarbete

För några veckor sedan skickade jag ut en enkät till dig. Jag är intresserad av vad du tycker om djurskyddsinspektörer och det kontrollarbete de utför. Detta för att försöka se om det finns något som kan förbättras i kontrollarbetet.

Jag gör denna undersökning för att kunna försöka ge en bild av vad djurägare tycker om kontrollen, jag har haft kontakt med många aktiva inom kontrollarbetet som är intresserade av arbetet. De vill gärna läsa rapporten så ta chansen och säg vad du tycker om bland annat djurskyddsinspektörers sätt att arbeta, deras kompetenskrav och avgiftssystemet inom djurskyddet mm.

Eftersom jag ännu inte fått något svar från dig, antar jag att du glömt bort eller inte haft tid att fylla i enkäten. Jag skulle vara tacksam om du ändå ville besvara frågorna och skicka in enkäten i det portofria svarskuvertet som bifogades förra brevet så snart som möjligt, dock senast 9 april, 2009. Om förra brevet med enkäten kommit bort så kontakta gärna mig så skickar jag en ny enkät. Jag kan också skicka via e-mail.

Du garanteras absolut anonymitet i denna enkätundersökning.

Vid frågor kontakta mig på telefonnummer: 073-0343442,

e-mail: o06maha@stud.slu.se

Tack på förhand för din medverkan!

Malin Hartvigsson, Student vid Sveriges Lantbruksuniversitet i Skara, Mars 2009